

Makedonija –
podobe **podruželske** arhitekture

S E M

Makedonija –
podobe **podeželske arhitekture**

Razstava risb

Gostujoča razstava Muzeja Makedonije iz Skopja
11. december 1997 - 15. februar 1998

Ljubljana 1997

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

728.6(497.17)(064)

MAKEDONIJA - podobe podeželske arhitekture :
razstava risb : gostujoča razstava Muzeja Makedonije
iz Skopja, 11. december 1997 - 15. februar 1998 /
[avtor risb [in] foto, diapozitivi Petar Namičev ; prevodi
Primož Žvokelj, Dolja Stefanija]. - Ljubljana : Slovenski
etnografski muzej, 1997

71494656

MAKEDONIJA – PODOBE PODEŽELSKÉ ARHITEKTURE

Gostujoča makedonska razstava podob podeželske arhitekture pomeni še enega izmed pisanih sadežev brstečega sodelovanja med evropskimi etnografskimi muzeji. Risbe arhitekta Petra Namičeva, kustosa Muzeja Makedonije iz Skopja, so si pred nami ogledovali Dunajčani (v bližnjem Ethnographisches Museum Schloss Kittsee) in Varšavčani (Muzej na Nezavisnosta).

Ljubljčanom in vsem drugim obiskovalcem Slovenskega etnografskega muzeja jih razstavljamo z željo, da bi jim vsaj na ta način približali čudovito, raznoliko, vidno nezgrešljivo in tako jasno prepoznavno sestavino makedonske tradicijske kulture, kakršno pomeni podeželska stavbna dediščina. Poleg ne vsem enako povednih likovnih upodobitev stavbnih zunanjščin bi namreč marsikoga verjetno pritegnila zlasti makedonska bivalna kultura - vse tisto, kar se je skrivalo in se ponekod še skriva za razgibanimi hišnimi pročelji. Odkrivali bi šarmantne čardake, sanjarili na minsofah in srkali kavo z razžarjenih mangalov.

Taki pogledi so se pred desetletji odpi-

rali slovenskemu arhitektu Dušanu Grabrijanu. Z njegovim delom Makedonska hiša, ki je dopolnjeno izšlo v slovenskem izvirniku leta 1976 (v maked. in v srb. 1955), pa so v notranjščine makedonskih hiš lahko vstopili tudi slovenski bralci. Grabrijan nam je makedonsko arhitekturo odkril kot arhitekturo »v merilu človeka«, makedonsko hišo je označil kot prehod iz stare orientalske v sodobno evropsko hišo in bil je vedno znova prevzet z njeno čudovito vraslostjo v okolico; s posebnim odnosom arhitekture do narave. »Hiše rastejo kakor gobe iz zemlje, kakor da so del te narave,« je zapisal.

Na razstavi risb Petra Namičeva so te hiše pred nami; le da tokrat »rastejo« iz papirja.

mag. Inja Smerdel
Direktorica Slovenskega etnografskega muzeja

MACEDONIA – IMAGES OF RURAL ARCHITECTURE

The visiting exhibition of Macedonian rural architecture is another of the fruits of extensive co-operation between European ethnographic museums. Drawings by the architect Petar Namičev, the curator of the Museum of Macedonia in Skopje, were displayed in Vienna (Ethnographisches Museum Schloss Kittsee) and Warsaw (Muzej na Nezavisnosta) before coming to the present exhibition.

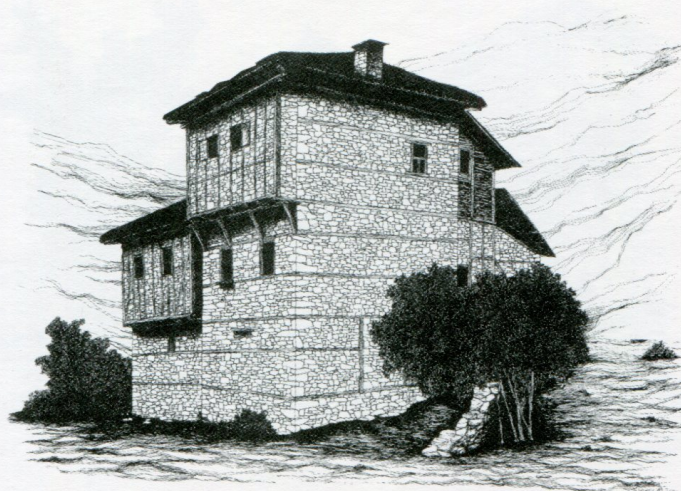
We are presenting these drawings to the population of Ljubljana and other visitors to the Slovene Ethnographic Museum in the sincere hope that they might catch a glimpse of the magnificent, varied, visually distinct and clearly recognisable element of Macedonian traditional culture contained in the rural architectural heritage. Apart from the symbolic artistic depictions on the dramatic facades, the messages of which might not be grasped by everybody in the same way, the attention of many visitors will probably be drawn to the Macedonian interiors hidden behind - they will discover charming chardaks, daydream on minsofas and sip coffee from hot mangals.

Decades ago such scenes were discovered by the Slovene architect Dušan Grabrijan. His book *Makedonska hiša* (Macedonian House), the revised Slovene edition of which was published in 1976 (it was published in Macedonian and Serbian in 1955), opened the doors to the interiors of Macedonian houses to a Slovene readership. Grabrijan presented Macedonian architecture as "person-centred" architecture, defined the typical Macedonian house as marking the transition from the old oriental architectural style to that of contemporary European architecture, and was time and again impressed by the extraordinary harmony between Macedonian architecture and its natural surroundings. He wrote: "Houses grow like mushrooms from the earth, as if they were part of nature."

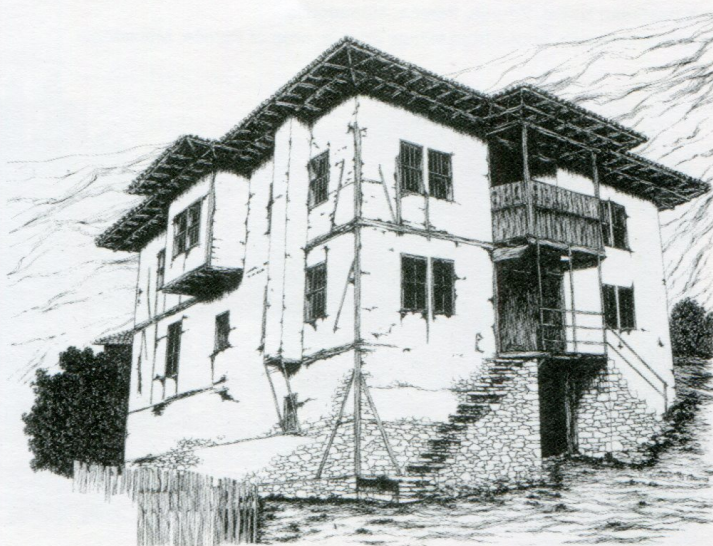
The exhibition of drawings by Petar Namičev presents these houses to us; this time, however, they are "growing" from paper.

Inja Smerdel
Director of the Slovene Ethnographic
Museum

Hiša zaprtega tipa, vas Ratevo, okolica Maleševije, vzhodna Makedonija.
House of closed type, from village Ratevo, area of Maleševija, East Macedonia.

10. Kula,
Brodec, okolica
Reke, 1989.
House - tower,
village Brodec,
area of Reka,
1989.

4. Hiša s tinom,
Budinarci,
Okolica
Berovega,
1992.
Typical house,
Budinarci, area
of Berovo,
1992.

Podeželska arhitektura v Makedoniji
Katalog razstave

Izdal in založil: Slovenski etnografski
muzej, zanj mag. Inja Smerdel
Kustodinja razstave in koordinacija:
mag. Marjeta Mikuž in Nina Zdravič
Polič

MUZEJ MAKEDONIJE, Skopje
Avtor razstave in risb:
arch. Petar Namičev
Foto/diapozitivi: arch. Petar Namičev

Oblikovanje: arch. Mojca Turk
Prevodi: Primož Žvokelj, Dolja Stefanija
Grafična priprava:
Marko Drpič pri KGB*ZOD, Ljubljana
Tisk: Medium Radovljica
Naklada: 500 izvodov

Ljubljana 1997

Razstavo je podprlo Ministrstvo za
kulturo Republike Slovenije.
The exhibition was made possible by the
Ministry of Culture of the Republic of
Slovenia.

Zahvalo dolgujemo tudi naslednjim ustanovam in
podjetjem:

We are also grateful for the support to the
following institutions and organizations:

Veleposlaništvo Republike Makedonije / Embassy
of the Republic of Macedonia

ALMAKO

ALMAKO d.o.o.

Agroplod

AGROPLOD d.o.o.

Maximarket - Restavracija Maxim

Pegaz International d.o.o.
Center za digitalni tisk, Ljubljana

Naslovnica:
Tin, Tresonče, okolica Reke, 1989.
Yetty, Tresonče, area of Reka, 1989.